

2.1.4.2.3 VERDEDIGING

IN REDACTIE

De (militaire) grensverdediging is de elementairste vorm van grensbeheer.

Wel waren er oorspronkelijk verschillende andere doeleinden, zoals machtsuitoefening in perifere gebieden (door het Romeinse Rijk) of als middel tot kolonisatie (waarvoor in noord-Rusland de *ostrog* – grensfort – diende).¹

Voorbeelden zijn de marken tijdens de middeleeuwen en de ‘militaire grenzen’ gericht tegen de Ottomanen in de Balkan (bijvoorbeeld in de Kraïna) tijdens de Moderne Tijden.

Hieruit groeide soms een lokale gemeenschap die grensbewaking als identiteit aannam: een voorbeeld is dat van de Choden in Tsjechië, die ‘langs de grens gingen’ (*chodit* is Tsjechisch voor ‘gaan’).

De Franse ingenieur Sébastien Le Prestre Vauban bedacht in de 17e eeuw een ingenieus systeem van defensief versterkte steden, dat tot 1914 met relatief weinig veranderingen bleef bestaan.

¹ Een actuele grenspost in een historisch fort, hoogst ongebruikelijk, vinden we in Ivangorod, aan de Russische zijde van de riviergrens met (Narva in) Estland.